

การประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Needs Assessment for Counseling Service to Students at

Pibulsongkram Rajabhat University

บัญชา ศรีสมบัติ^{1*} สิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์² ทศนีย์ ต้ออินทร์³

Buncha Srirombut^{1*}, Siriluk Wongphasit², Thatsanee Toaln³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ภาคปกติภาคเรียนที่ 1/2558 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 387 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ที่สอบถามเกี่ยวกับสภาพเป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความต้องการจำเป็นด้วยการเรียงลำดับคะแนนด้วยวิธี Modified Priority Needs Index (PIN_{Modified}) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความต้องการจำเป็นให้มหาวิทยาลัยดำเนินการจัดให้มีบริการแนะแนว สูงที่สุดคือ 5 ลำดับ ดังนี้ลำดับที่ 1 ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคต PIN_{Modified} เท่ากับ 0.354 ลำดับที่ 2 ต้องการให้มีการสำรวจปัญหาของนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนการศึกษา PIN_{Modified} เท่ากับ 0.350 ลำดับที่ 3 ต้องการให้มีการจัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ PIN_{Modified} เท่ากับ 0.338 ลำดับที่ 4 ต้องการให้มีการเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา PIN_{Modified} เท่ากับ 0.311 และลำดับที่ 5 ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น PIN_{Modified} เท่ากับ 0.299 ตามลำดับ

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น การให้บริการแนะแนว

^{1*} อาจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

email: cha_srisombut@hotmail.com

² นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ นักศึกษาหลักสูตรสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Abstract

Pibulsongkram Rajabhat University is home to thousands of students from Phitsanulok and many surrounding provinces in the lower north of Thailand. Most students require counseling in various aspects, namely housing, courses of study, funding, and higher educational opportunity. The aim of this study was to examine the needs for counseling services of students who enrolled various undergraduate programs at the university. A total of 387 students were surveyed. Results showed that the highest needs were on academic guidance, scrutinizing needy students, broader financial support, and home visit, while the lowest one was on higher educational assistance.

Keywords : Needs Assessment, Counseling Service

บทนำ

ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมากมายทำให้เกิดปัญหาทั้งในสถาบันศึกษาและนอกสถาบันศึกษา การว่างงาน การเลือกอาชีพ การเตรียมตัวคนเพื่อออกไปเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จึงตกเป็นภาระหน้าที่ของสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ต้องจัดให้มีการแนะแนวขึ้นในสถานศึกษา (เริงชัย หมื่นชนะ, 2544) อีกทั้งสังคมปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและผันผวนตลอดเวลา ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียมากมายประการ ส่วนที่เป็นผลดีมักเกิดกับผู้ที่มีความสามารถปรับตัวได้ดี มีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนและสามารถแยกแยะได้อย่างมีประสิทธิภาพก็สามารถจะดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ส่วนผลเสียนั้นมักเกิดกับผู้ที่มีความปัญหาในการปรับตัว และขาดข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องโดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังขาดประสบการณ์ชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันต่างๆ ทางสังคม เช่น สถาบันทางศาสนา สถาบันทางการศึกษาและสถาบันครอบครัว เป็นต้น ควรให้ความสำคัญและร่วมมือกัน เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาพร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของชาติได้ต่อไปในอนาคต (นิรันด จุลทรัพย์, 2551)

การบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษาแก่บุคคลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทุกองค์กร โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาเพราะงานแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยนักเรียนนักศึกษาเพื่อให้ นักเรียนนักศึกษาได้เจริญงอกงามเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดของเขา ซึ่งมีความสำเร็จความสุขของชีวิตเป็นจุดหมาย (สุโท เจริญสุข,

2519) ซึ่งทุกระดับการศึกษาต้องมีหน่วยงานแนะแนวและให้การศึกษานในสถาบันเพื่อไว้บริการแก่นักเรียนและนักศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและขอคำปรึกษาในด้านต่างๆ การบริการแนะแนวและให้การปรึกษาของสถาบันการศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการให้บริการแก่นักศึกษาในสถาบันรู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและได้พัฒนาตามความถนัด (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2544) การจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา การแนะแนวจึงเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538)

งานแนะแนวเป็นหน่วยงานหนึ่งของกองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงคราม ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บริการแนะแนวครอบคลุมทั้ง 5 บริการ อย่างเป็นระบบ (สิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์, 2558) โดยมีมุ่งพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยรวมทั้งป้องกันและช่วยเหลือนักศึกษาให้แก้ปัญหาในทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาในส่วนตัว สังคมและด้านอาชีพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาต่อการจัดบริการแนะแนว ในรูปแบบของความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น และประเมินความต้องการจำเป็นด้วยวิธี $PIN_{Modified}$ ซึ่งวิธีนี้มีข้อดี คือ คำนวณง่ายและให้ค่าความแตกต่างที่ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดบริการแนะแนวให้กับนักศึกษา มีความสอดคล้องกับความต้องการ และเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาวิธีการแนะแนวและการให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงครามเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตสงคราม

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดและทฤษฎี ความต้องการจำเป็นตามนิยามของ สุวิมล ว่องวานิช (2548) ว่าเป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่เป็นอย่างจริง การให้นิยามในแนวนี้นี้สะท้อนถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเรียกว่าเป็นการนิยามตาม “โมเดลความแตกต่าง” (Discrepancy) และแนวคิดของ Kaufman et al., (1993) ที่กล่าวว่าการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการประเมินที่มีกำหนดจากกระบวนการจากการกำหนดช่วงว่างระหว่างผลลัพธ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (current results) กับสิ่งที่ต้องการ (desired) ที่มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญ (priority order) ของผลที่ได้ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็น ทั้งนี้เพื่อเลือกความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญที่สุด โดยความต้องการจำเป็นของการวิจัยครั้งนี้เป็นความต้องการจำเป็นแบบ express needs ที่เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในรูปของความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น ที่กำหนดจากความคาดหวังและกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการการสำรวจความต้องการจำเป็น จึงเป็นการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมาย (อมรรัตน์ คำแดง, 2539) สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นของ สุวิมล ว่องวานิช (2531) ซึ่งได้ให้ความหมายว่าการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ต้องการกับสิ่งที่เป็นอย่างในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่างความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จะช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวานิช (2531) กล่าวว่าหลักการสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นไม่ได้ซับซ้อนโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. พยายามกำหนดสิ่งมุ่งหวัง (what should be)
2. พยายามวัดสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (what is)
3. หาความแตกต่างที่ได้จากข้อ (1) และ ข้อ (2)
4. ศึกษาสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่าง (ที่นำไปสู่ปัญหา) ในข้อ (3)
5. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

สำหรับการจัดลำดับการประเมินความต้องการจำเป็น จะใช้วิธี $PIN_{Modified}$ ด้วยการถ่วงน้ำหนักโดยการหารผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (I) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (D) ด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (D)

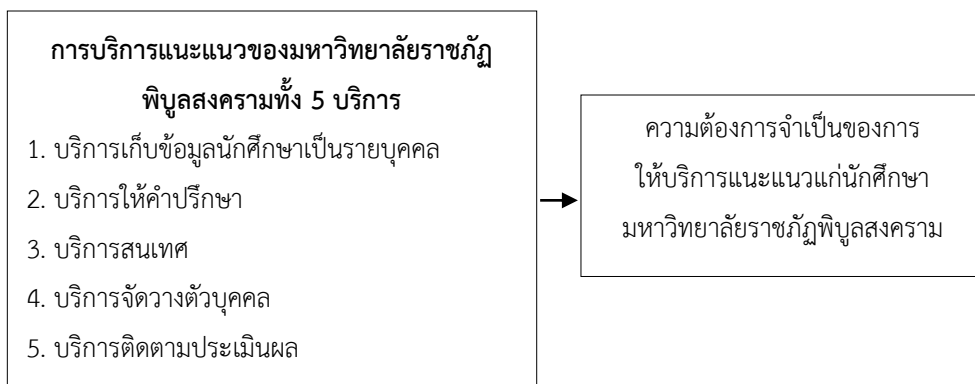
ด้านการแนะแนว ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ พนม ลีมาอารีย์ (2548) ที่ได้สรุปความหมายของการแนะแนวว่าเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ในทุกๆ ด้าน

คือ เข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม สามารถเลือกตัดสินใจและปรับตัวได้อย่างฉลาดและเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคคลให้เป็นคนโดยสมบูรณ์และประสบความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาทำการปรับปรุงการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยกำหนดให้มีการบริการ 5 บริการ ได้แก่ 1) บริการเก็บข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล 2) บริการให้คำปรึกษา 3) บริการสนเทศ 4) บริการจัดวางตัวบุคคล และ 5) บริการติดตามประเมินผล

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติภาคเรียนที่ 1/2558 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 11,273 คน ได้ขนาดตัวอย่างเมื่อกำหนดความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% จำนวนไม่น้อยกว่า 387 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้กำหนดกรอบการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ภาคปกติภาคเรียนที่ 1/2558 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 11,273 คน (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2558) ผู้วิจัย ใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) ได้ขนาดตัวอย่างเมื่อกำหนดความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% จำนวนไม่น้อยกว่า 387 คน สำหรับการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่ม

ตัวอย่างอย่างง่าย ด้วยการกำหนดอัตราส่วนจำนวนนักศึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัด ชั้นปีที่ศึกษา และเพศของนักศึกษา โดยได้จำนวนตัวอย่างดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและขนาดของกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ-พิบูลสงคราม

คณะ	ชั้นปี	จำนวนประชากร		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณะครุศาสตร์ (1,377 คน)	1	95	283	3	10
	2	66	222	2	8
	3	88	263	3	8
	4	99	261	4	9
รวม		348	1,029	12	35
คณะ	ชั้นปี	จำนวนประชากร		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (1,562 คน)	1	157	394	6	14
	2	99	219	3	8
	3	110	245	4	8
	4	94	244	3	8
รวม		460	1,102	16	38
คณะ	ชั้นปี	จำนวนประชากร		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (3,701 คน)	1	487	691	17	24
	2	364	651	12	22
	3	296	516	10	18
	4	235	461	8	16
รวม		1,382	2,319	47	80
คณะ	ชั้นปี	จำนวนประชากร		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร (496 คน)	1	33	89	1	3
	2	38	85	1	3
	3	27	85	1	3
	4	36	103	1	4
รวม		134	362	4	13

ตาราง 1 (ต่อ)

คณะ	ชั้นปี	จำนวนประชากร		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณะวิทยาการจัดการ (3,253 คน)	1	378	743	13	26
	2	246	678	8	23
	3	205	399	7	14
	4	166	438	6	15
รวม		995	2,258	34	78
คณะ	ชั้นปี	จำนวนประชากร		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม (884 คน)	1	240	79	8	3
	2	232	62	8	2
	3	124	35	4	1
	4	68	44	2	2
รวม		664	220	22	8
รวม		3,983	7,290	135	252
รวมทั้งหมด		11,273		387	

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา ชั้นปีที่ศึกษา คณะที่สังกัด เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามทั้ง 5 บริการ เป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ รูปแบบการตอบสนองคู่ (dual-response format) สอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็นหรือสิ่งที่คาดหวังให้เป็น โดยมีจำนวนข้อคำถาม 35 ข้อ

การพัฒนาเครื่องมือ ในการพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแนะแนวและใช้กรอบการให้บริการแนะแนวแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (สิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์, 2558) ซึ่งกำหนดการบริการไว้ 5 บริการ ได้แก่ 1) การบริการเก็บข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล 2) การบริการให้คำปรึกษา 3) การบริการสารสนเทศ 4) การบริการจัดวางตัวบุคคล และ 5) การบริการติดตามประเมินผล จากนั้นจึงดำเนินการกำหนดตัวแปรและกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดวิธีการวัด และประเมินความต้องการจำเป็น

3. ดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวิจัย การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพของความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of Item Objectives Congruence: IOC) ของเครื่องมือ โดยคัดเลือกเฉพาะคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 35 ข้อ โดยได้ค่า IOC อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 คะแนน และนำข้อสังเกตที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ มาทำการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำเครื่องมือที่ได้ทำการปรับปรุง ไปทำการทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และทำการหาค่าความเที่ยงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่น่าไปใช้ได้ (สมชาย วรภิรมย์สกุล, 2553)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 387 ชุด ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในตาราง 1 โดยดำเนินการดังนี้

1. เตรียมแบบสอบถามและผู้ช่วยวิจัยเพื่อช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนและอัตราส่วนที่ระบุไว้ในตาราง 1
3. นำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือ 387 ชุด แล้วจึงนำมาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ แล้วจึงนำไปลงรหัสข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสถิติที่ใช้ประกอบด้วย

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างด้วยโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนว โดยทำการประเมินด้วยการเรียงลำดับคะแนนด้วยวิธี $PIN_{Modified}$ โดยจัดลำดับการประเมินความต้องการจำเป็นด้วยการถ่วงน้ำหนักโดยการหารผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น (I) และค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (D) ด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง (D) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$PIN_{Modified} = (I - D) / D$$

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามจำนวน 387 ชุด พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ 65.1 เป็นนักศึกษาชาย ร้อยละ 34.9 และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 33.1 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 25.8 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20.9 และชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 20.2 ตามลำดับโดยในจำนวนนี้เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 32.8 รองลงมาคือ คณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 28.9 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 14.0 คณะครุศาสตร์ ร้อยละ 12.1 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ร้อยละ 7.8 และคณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร ร้อยละ 4.4 ตามลำดับ โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก ร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ จังหวัดพิจิตร ร้อยละ 18.3 จังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 14.7 จังหวัดสุโขทัย ร้อยละ 12.7 จังหวัดนครสวรรค์ ร้อยละ 4.7 จังหวัดกำแพงเพชร ร้อยละ 2.8 จังหวัดอุตรดิตถ์ ร้อยละ 2.6 จังหวัดตาก ร้อยละ 2.6 และมาจากจังหวัดอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ คิดเป็นร้อยละ 8.3 และเมื่อจำแนกภูมิลำเนาของนักศึกษาตามอำเภอ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในอำเภออื่นๆ ที่ไม่ใช่อำเภอเมืองร้อยละ 64.6 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 35.4 เป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอาศัยในอำเภอเมือง

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามด้วยวิธี PIN_{Modified} ในแต่ละด้านและในภาพรวมของความต้องการจำเป็นนำเสนอผลการประเมินตามตาราง 2-7

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ และลำดับของความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้านบริการเก็บข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล

ความต้องการบริการแนะแนว		สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		PIN	ลำดับ
1. บริการเก็บข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	Modified	
1.1	จัดทำระเบียบสะสมเป็นรายบุคคลของนักศึกษา	3.321	0.809	4.092	0.740	0.232	6
1.2	สัมภาษณ์เพื่อทราบปัญหาเรื่องราวต่างๆของนักศึกษา	3.213	0.845	4.135	0.812	0.287	3
1.3	สำรวจปัญหาของนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนการศึกษา	3.281	0.974	4.428	0.841	0.350	1
1.4	สำรวจความต้องการความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ	3.254	0.936	4.181	0.781	0.285	4
1.5	จัดบริการทดสอบเพื่อวัดความสนใจในอาชีพ	3.255	0.890	4.162	0.874	0.279	5
1.6	การเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา	3.093	1.011	4.055	0.950	0.311	2
รวม		3.246	0.682	4.199	0.622		

จากตาราง 2 เมื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวด้านบริการเก็บข้อมูลนักศึกษารายบุคคลด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ ด้านความต้องการให้มีการสำรวจปัญหาของนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนการศึกษาสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา การสัมภาษณ์เพื่อทราบปัญหาเรื่องราวต่างๆของนักศึกษา การสำรวจความต้องการความช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ การจัดบริการทดสอบเพื่อวัดความสนใจในอาชีพ และการจัดทำระเบียบสะสมเป็นรายบุคคลของนักศึกษา เป็นความต้องการที่น้อยที่สุด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ และลำดับของความ
ต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้านบริการให้
คำปรึกษา

ความต้องการบริการแนะแนว		สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		PIN	ลำดับ
2. บริการให้คำปรึกษา		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	Modified	
2.1	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.342	0.899	4.274	0.861	0.279	1
2.2	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวและปัญหาครอบครัว	3.182	0.901	3.962	0.862	0.245	7
2.3	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวกับนักศึกษาเป็นรายบุคคล	3.195	0.963	4.050	0.860	0.268	3
2.4	ให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม โดยรวมผู้ที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน	3.178	0.972	4.012	0.889	0.262	4
2.5	ห้องให้คำปรึกษาจัดเป็นสัดส่วนเฉพาะ	3.182	0.949	4.061	0.881	0.276	2
2.6	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการคบเพศตรงข้ามหรือเพศเดียวกันที่เหมาะสม	3.181	1.002	3.970	0.924	0.248	6
2.7	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม	3.320	0.957	4.077	0.832	0.228	9
2.8	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ	3.345	0.976	4.112	0.860	0.229	8
2.9	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสม	3.302	0.940	4.131	0.840	0.251	5
2.10	ให้คำปรึกษาทางด้านการฝึกงาน	3.441	0.951	4.202	0.853	0.221	10
รวม		3.267	0.694	4.186	0.626		

จากตาราง 3 เมื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวด้านบริการให้คำปรึกษา ด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ ด้านความต้องการให้มีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การจัดให้มีห้องให้คำปรึกษาจัดเป็นสัดส่วนเฉพาะ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวกับนักศึกษาเป็นรายบุคคล การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม โดยรวมผู้ที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสม การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการคบเพศตรงข้ามหรือเพศเดียวกันที่เหมาะสม การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวและ

ปัญหาครอบครัว การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม และการให้คำปรึกษาทางด้านการฝึกงาน เป็นความต้องการที่น้อยที่สุด

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ และลำดับของความ
ต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้านบริการ
สารสนเทศ

ความต้องการบริการแนะแนว		สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		PIN	ลำดับ
3. บริการสารสนเทศ		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	Modified	
3.1	แจกคู่มือนักศึกษา	3.548	0.980	4.179	0.862	0.178	6
3.2	จัดปฐมนิเทศให้แก่นักศึกษาที่เข้าใหม่	3.702	0.941	4.204	0.865	0.136	9
3.3	จัดปัจฉิมนิเทศให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา	3.631	0.969	4.263	0.830	0.174	7
3.4	จัดทำป้ายนิเทศข่าวสารการศึกษา	3.475	0.942	4.138	0.842	0.191	4
3.5	แนะนำให้นักศึกษารู้จักกับบุคคลต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาต้องเกี่ยวข้อง	3.509	0.913	4.104	0.850	0.170	8
3.6	ให้ข้อมูลการใช้บริการต่างๆ เกี่ยวกับวิธีการเรียน เช่น การจด การจำ การคิด การทำข้อสอบ ฯลฯ	3.480	0.910	4.142	0.831	0.190	5
3.7	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการอยู่ร่วมกันในสังคม	3.418	0.934	4.178	0.857	0.222	2
3.8	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้	3.433	0.913	4.190	0.829	0.221	3
3.9	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศศึกษาและการเข้าใจตนเอง	3.351	0.929	4.113	0.868	0.227	1
รวม		3.502	0.665	4.172	0.632		

จากตาราง 4 เมื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวด้านบริการสารสนเทศ ด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ ด้านความต้องการให้มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศศึกษาและการเข้าใจตนเอง สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการอยู่ร่วมกันในสังคม การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ การจัดทำป้ายนิเทศข่าวสารการศึกษา การให้ข้อมูลการใช้บริการต่างๆ เกี่ยวกับวิธีการเรียน เช่น การจด การจำ การคิด การทำข้อสอบ ฯลฯ การแจกคู่มือนักศึกษาให้กับนักศึกษา การจัดปัจฉิมนิเทศให้แก่นักศึกษาที่จะสำเร็จ

การศึกษา การแนะนำให้นักศึกษารู้จักกับบุคคลต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาต้องเกี่ยวข้อง การจัดปฐมนิเทศให้แก่นักศึกษาที่เข้าใหม่ เป็นความต้องการที่น้อยที่สุด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ และลำดับของความ ต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้านบริการ จัดวางตัวบุคคล

ความต้องการบริการแนะแนว	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		PIN Modified	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
4. บริการจัดวางตัวบุคคล						
4.1 ให้คำปรึกษาเพื่อเลือกอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ	3.424	0.889	4.223	0.844	0.233	5
4.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลิกและการปรับตัว	3.413	0.942	4.260	0.851	0.248	4
4.3 จัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์	3.200	0.959	4.28	0.762	0.338	2
4.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคต	3.221	0.922	4.361	0.821	0.354	1
4.5 ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	3.289	0.934	4.273	0.790	0.299	3
รวม	3.31	0.713	4.282	0.632		

จากตาราง 5 เมื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ ด้านความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคต สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การจัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ การให้ความช่วยเหลือในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมบุคลิกและการปรับตัว การให้คำปรึกษาเพื่อเลือกอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจ เป็นความต้องการที่น้อยที่สุด

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ และลำดับของความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้านบริการติดตามประเมินผล

ความต้องการบริการแนะแนว		สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่ควรจะเป็น		PIN Modified	ลำดับ
5. บริการติดตามประเมินผล		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
5.1	จัดทำสถิติของผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	3.382	0.871	4.174	0.830	0.234	5
5.2	ติดตามข้อมูลข่าวสารศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	3.271	0.950	4.221	0.819	0.290	1
5.3	จัดทำระเบียบประวัตินักศึกษาดีเด่นเพื่อการเผยแพร่	3.348	0.901	4.183	0.838	0.249	4
5.4	ติดตามผลนักศึกษาที่มาขอคำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องการเรียนต่อ การประกอบอาชีพและเรื่องส่วนตัว ฯลฯ	3.354	0.943	4.292	0.731	0.280	2
5.5	จัดทำสถิติข้อมูลผู้มาขอคำปรึกษา	3.433	0.964	4.370	0.820	0.273	3
รวม		3.362	0.732	4.250	0.641		

จากตาราง 6 เมื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวด้านบริการติดตามประเมินผลด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ ด้านความต้องการให้มีการติดตามข้อมูลข่าวสารศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ การติดตามผลนักศึกษาที่มา ขอคำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องการเรียนต่อ การประกอบอาชีพและเรื่องส่วนตัว ฯลฯ การจัดทำสถิติข้อมูลผู้มาขอคำปรึกษา การจัดทำระเบียบประวัตินักศึกษาดีเด่นเพื่อการเผยแพร่ การจัดทำสถิติของผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ เป็นความต้องการที่น้อยที่สุด

ตาราง 7 การประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนว เมื่อจัดลำดับตามคะแนน ประเมิน $PIN_{Modified}$ สูงสุด 5 ข้อ

ลำดับ	ความต้องการบริการแนะแนว	PIN
		Modified
1	จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคต (ด้านที่ 4)	0.354
2	สำรวจปัญหาของนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนการศึกษา (ด้านที่ 1)	0.350
3	จัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ (ด้านที่ 4)	0.338
4	การเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา (ด้านที่ 1)	0.311
5	ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ด้านที่ 4)	0.299

จากตาราง 7 เมื่อนำการให้บริการแนะแนวรายชื่อทั้งหมดของทุกด้านบริการมาทำการจัดเรียงลำดับ ตามการประเมินความต้องการจำเป็น ด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ โดยทำการคัดสรรเฉพาะข้อที่มีคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ สูงสุด 5 ข้อ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคต (ด้านที่ 4 การบริการจัดวางตัวบุคคล) ด้วยคะแนน $PIN_{Modified}$ เท่ากับ 0.354 รองลงมา ได้แก่ ต้องการให้มีการสำรวจปัญหาของนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนการศึกษา (ด้านที่ 1 การเก็บข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล) ด้วยคะแนน $PIN_{Modified}$ เท่ากับ 0.350 สำหรับความต้องการอันดับที่ 3 ได้แก่ ต้องการให้มีการจัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ (ด้านที่ 4 การบริการจัดวางตัวบุคคล) ด้วยคะแนน $PIN_{Modified}$ เท่ากับ 0.338 อันดับที่ 4 ได้แก่ ต้องการให้มีการเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา (ด้านที่ 1 การเก็บข้อมูลนักศึกษาเป็นรายบุคคล) ด้วยคะแนน $PIN_{Modified}$ เท่ากับ 0.311 และอันดับที่ 5 ได้แก่ ต้องการให้มีการให้ความช่วยเหลือในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (ด้านที่ 4 การบริการจัดวางตัวบุคคล) ด้วยคะแนน $PIN_{Modified}$ เท่ากับ 0.299

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการให้บริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามด้วยคะแนนประเมิน $PIN_{Modified}$ 5 อันดับแรกที่มีคะแนนสูงสุด พบว่านักศึกษามีความต้องการจำเป็นให้ทางมหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนว ด้านการบริการ

จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคตสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้เพราะนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นระดับการศึกษาขั้นสูงเมื่อจบการศึกษาออกจากสถาบันการศึกษาไปแล้ว ล้วนแต่คาดหวังถึงการประกอบอาชีพที่ดี และมั่นคงต่อไปในอนาคต จึงต่างต้องคาดหวังและแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมกับตนเอง อีกทั้งระบบการศึกษาของประเทศไทย ที่นักศึกษาต้องเรียนในระบบโรงเรียน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จนถึงระดับปริญญาตรี โดยไม่ได้มีการค้นหาถึงความถนัดหรือความสามารถของตนเอง ที่จะสามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต จึงทำให้นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการจำเป็น ที่จะให้มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) ที่ได้นำเสนอบทความเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของวัยรุ่น ว่าวัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่เหมาะเลือกแนวทางการศึกษาเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต บางคนอาจเริ่มแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพแล้วเลือกศึกษาเพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพต่อไป หรือการเลือกอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญและทำให้วัยรุ่นเกิดความสับสนได้ เนื่องจากในเรื่องนี้จะมีผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่มาก นับตั้งแต่บุคคลที่ใกล้ชิดที่สุดและมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากที่สุด คือ พ่อแม่ บุคคลอื่นๆ ภายในครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน เนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นไทยยังอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของระบบการศึกษา สติปัญญา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความนิยมของท้องถิ่น โรงเรียนและสังคมส่วนร่วม และวัยรุ่นเองก็ยังไม่ตระหนักชัดในความสนใจ ความถนัด ความต้องการ และลักษณะบุคลิกภาพของตนเองอย่างแท้จริง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพวัยรุ่นจะต้องคำนึงถึง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg (Ginzberg's Theory of Career Development) (อ้างใน พิศมัย หาญสมบัติ, 2531) ที่แบ่งช่วงการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเพื่อฝัน ระยะพิจารณาเลือกอาชีพ และระยะพิจารณาตามสภาพเป็นจริง โดยที่วัยรุ่นนั้นจะอยู่ในระยะพิจารณาตามสภาพเป็นจริงซึ่งในระยะนี้ วัยรุ่นจะเริ่มคำนึงถึงโอกาสและข้อจำกัดต่างๆ ตามความเป็นจริงในการเลือกอาชีพ จากนั้นจะทำการสังเคราะห์แรงกดดันต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลเหล่านั้น โดยวัยรุ่นบางส่วนยังมีความลังเลใจเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ และส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพในที่สุด จากผลการวิจัยจึงกล่าวได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีความต้องการจำเป็นให้ทางมหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนว ด้านการบริการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพในอนาคตสูงสุด เพราะต้องการสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจ รวมถึงเพื่อศึกษาแง่มุมของอาชีพต่างๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อที่จะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อความมั่นคงและความก้าวหน้าของตนเองและครอบครัวในอนาคต

สำหรับความต้องการจำเป็นในระดับรองลงมา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้แก่ ต้องการให้มหาวิทยาลัยสำรวจปัญหาของนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนการศึกษา (อันดับที่ 2) และต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ (อันดับที่ 3) ทั้งนี้เพราะนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากต่างจังหวัด และต่างอำเภอรวมถึงผู้ปกครองของนักศึกษาที่ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกร โดยมีรายได้ต่อครัวเรือนเฉลี่ยเดือนละ 26,966 บาท (บัญชา ศรีสมบัติ, 2558) จึงทำให้ต้องมีค่าใช้จ่าย ทั้งค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูง นักศึกษาจึงต้องการที่จะแบ่งเบาภาระของครอบครัวด้วยการแสวงหาเงินทุนอุดหนุนการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี ศรีสมปอง (2555) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง และพบว่านักเรียนยังไม่สามารถประกอบอาชีพและหารายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตจึงจำเป็นต้องพึ่งพาผู้ปกครองในเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งในสถานการณ์ สังคมปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ข้าวของแพง มีค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพสูง นักเรียนจึงต้องการที่จะแบ่งเบา ภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ ของครอบครัวและช่วยเหลือผู้ปกครอง ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความต้องการจำเป็นที่จะให้ทางมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสำรวจและช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อที่จะสามารถมีทุนการศึกษาสำหรับใช้จ่ายในระหว่างการศึกษาจนจบหลักสูตร เพื่อที่จะลดภาระของผู้ปกครองของนักศึกษา

ในด้านความต้องการให้มีบริการเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา เป็นความต้องการจำเป็นในลำดับที่ 4 ของการประเมิน ทั้งนี้เพราะการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย นักศึกษาส่วนมากจำเป็นต้องย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย หรือบริเวณรอบๆ มหาวิทยาลัย อีกทั้งคุณลักษณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่โดยส่วนมากจะเป็นนักศึกษาต่างจังหวัดและต่างอำเภอ (บัญชา ศรีสมบัติ, 2558) รวมถึงรายได้ของครอบครัวที่ไม่สูงนัก จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการให้มีการเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการทราบถึงข้อมูลเชิงประจักษ์ที่แท้จริงถึงความเป็นตัวตนของนักศึกษาและครอบครัว เพื่อทางมหาวิทยาลัยจะได้ช่วยเหลือหรือบรรเทาทุกข์ ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นการเยี่ยมบ้านเพื่อทราบรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับนักศึกษา ยังเป็นการเสริมสร้างความผูกพันอันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ครอบครัว และตัวนักศึกษาด้วยอีกทางหนึ่ง

สำหรับลำดับที่ 5 ของความต้องการจำเป็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้แก่ ต้องการให้มหาวิทยาลัย ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คมกฤษ เถาตระกูล (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการบริการแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และพบว่านักเรียนต้องการข้อมูลด้านการศึกษาต่อการเตรียมตัวสอบ การให้ความรู้

เกี่ยวกับข่าวสารเหตุการณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก อีกทั้งในปัจจุบันหลักสูตรของแต่ละสถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลาย จึงอาจทำให้นักศึกษาเกิดความสับสน ในการเข้าศึกษาต่อ รวมถึงอาชีพที่จะสามารถประกอบได้หลังจบการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นด้วย จึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาต้องการให้ทางมหาวิทยาลัยได้ช่วยเหลือ เพื่อแนะแนวและให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งจะมีผลต่ออนาคตของตัวนักศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของนักศึกษาในเชิงลึก ถึงระดับรายบุคคล เพื่อทราบถึงความต้องการการให้บริการแนะแนว ที่สามารถเข้าถึงระดับบุคคลได้ หรืออาจจะศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวแปรที่มีความต้องการการให้บริการแนะแนว เช่น เฉพาะกลุ่มนักศึกษาเพศชาย หรือเฉพาะกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละกลุ่มได้อย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงของความต้องการของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการแนะแนวนักศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะพบว่านักศึกษายังมีปัญหาที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยแนะนำให้คำปรึกษา โดยเฉพาะในเรื่องจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพราะเป็นความคาดหวังสูงสุดของนักศึกษา ที่ต้องการมีอาชีพที่มั่นคงทั้งระหว่างกำลังศึกษาและภายหลังจบการศึกษา

2. มหาวิทยาลัยควรมีการสำรวจในเชิงลึกอย่างจริงจังถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษา รวมถึงการเสริมสร้างความผูกพันอันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ครอบครัว และตัวนักศึกษา ด้วยการจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน/ชุมชน เพื่อทราบสภาพที่เป็นจริงของตัวนักศึกษา และเพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นนโยบายสำหรับช่วยเหลือนักศึกษา โดยเฉพาะเรื่องทุนการศึกษา และการศึกษาต่อในระดับสูง

เอกสารอ้างอิง

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2558). *จำนวนนักศึกษา*. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2558, จาก <http://reg.psru.ac.th/>

- คมกฤษ เกาตรสกุล. (2544). *ปัญหาและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นิรันด จุลทรัพย์. (2551). *การแนะแนวเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด
- บัญชา ศรีสมบัติ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกลุ่มการเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. *Rajabhat Journal of Science, Humanities & Social Sciences*, 16(2), 188-200.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2544). *การแนะแนวและการให้การปรึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล ห้างหุ้นส่วนจำกัด.
- พนม ลีอารีย์. (2548). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.
- พิศมัย หาญสมบัติ. (2531). *ความต้องการของนักศึกษาและความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบริการแนะแนวในสหวิทยาลัยล้านนา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- มาลี ศรีสมปอง. (2555). สภาพจริงและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 15(1), 11-21.
- เริงชัย หมื่นชนะ. (2544). *จิตวิทยาแนะแนว*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- สมชาย วรกิจเกษมสกุล. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุดรธานี: อักษรศิลป์อุดรธานีการพิมพ์.
- สิริลักษณ์ วงศ์ประสิทธิ์. (2558). *คู่มือปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดบริการแนะแนว*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2531). *Needs Assessment : แนวคิดและกระบวนการ*. ข่าวสารวิจัยการศึกษาปีที่ 11 ฉบับที่ 6 สิงหาคม-กันยายน.
- _____. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุโท เจริญสุข. (2519). *ประสบการณ์งานแนะแนวในโรงเรียนและวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). *คู่มือการดำเนินงานแนะแนว เล่ม 1 การบริหารงานแนะแนว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). *การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ*. ค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2558, จาก <http://guidance.obec.go.th/?p=1051>

อมรรัตน์ คำแดง. (2539). *การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์แบบฟอลท์ทรีสำหรับการวิเคราะห์สาเหตุในการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ครู*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

Kaufman, R., Rojas, A. & Mayer, H. (1993). *Needs Assessment: A User's Guide*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.) Newyork: Harper and Row Publication.